

ژئوشیمی عناصر اصلی ماسه‌سنگ‌های سازند آب‌حاجی واقع شده در بلوک کلمرد، ایران مرکزی

علی محمد علی‌خاصی^۱، محبوبه حسینی برزی^۲، مهدی شادان^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رسوب‌شناسی و سنگ‌شناسی رسوبی دانشگاه شهید بهشتی تهران

۲- دکتری رسوب‌شناسی و سنگ‌شناسی رسوبی از دانشگاه تهران، ۱۳۸۲، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران

۳- کارشناس ارشد رسوب‌شناسی و سنگ‌شناسی رسوبی از دانشگاه شهید بهشتی تهران، ۱۳۸۷

چکیده

تجزیه و تحلیل ژئوشیمیایی عناصر اصلی ۹ نمونه از ماسه‌سنگ‌های سازند آب‌حاجی با سن ژوراسیک پیشین در مقطع چشمه‌بخشی بلوک کلمرد، ایران مرکزی و وارد نمودن نمونه‌ها در دیاگرام‌های طبقه‌بندی ماسه‌سنگ‌ها، ترکیب این ماسه‌سنگ‌ها را کوارتزآرنایت و لیتارنایت معرفی نموده است. همچنین، استفاده از دیاگرام‌های تفکیکی، دوتایی و مثلثی، برخاستگاه رسوبی کوارتزی شامل کراتون و چرخه مجدد و جایگاه زمین‌ساختی حاشیه غیر فعال قاره‌ای را برای این ماسه‌سنگ‌ها نشان می‌دهد. به علاوه استفاده از اندیس CIW، میزان هوازدگی این ماسه‌سنگ‌ها را در منطقه منشاء، شدید معرفی می‌کند که حاکی از آب و هوای گرم و مرطوب در حضور چرخه مجدد رسوبی می‌باشد.

Geochemistry of major elements of sandstones of Ab-e-Haji Formation located at Kalmard block , Central Iran zone

Abstract:

Geochemical Analysis of major elements of 9 samples from Ab-e-Haji sandstones with Early Jurassic age in Cheshme-e-Bakhshi section located at Kalmard block in Central Iran zone, and plotting these data on sandstones classification diagrams, classified them as quartzarenite and litharenite. Moreover, using discrimination, biplot and triangular diagrams determined the quartzose recycled provenance (craton and recycled orogen) and passive margin tectonic setting for these sandstones. Also, determination of weathering influence in source area, with using CIW index, represented the intensely weathered source area for these sandstones which can be explained by humid weather in recycled orogen provenance.

مقدمه

منطقه مورد مطالعه در بلوک کلمرد واقع در ایران مرکزی می‌باشد (آقانباتی، ۱۳۸۳). سازند آب‌حاجی با سن ژوراسیک پیشین برای اولین بار توسط آقانباتی (۱۹۷۷) معرفی شد. مقطع تیپ این سازند در حوالی روستای رباط‌خان قرار دارد. در این منطقه سازند از یک واحد ماسه‌سنگ در پایین و یک واحد شیلی با میان لایه‌های ماسه‌سنگی و کربناته در بالا تشکیل شده است. ضخامت این سازند حدود ۱۲۰ متر اندازه‌گیری گردید.